

Iránymutatás az oktatás megszervezése a koronavírus-járványban hozott intézkedések esetére

A koronavírus-járvány okozta rendkívüli helyzetben is tovább kell működtetni az oktatási rendszert, a tanulóknak biztosítani kell a tanulási lehetőséget. Az iskoláknak és a pedagógusoknak alkalmazkodniuk kell a kialakult szituációhoz.

Az alábbiakban az iskolák és a pedagógusok számára fogalmazunk meg javaslatokat.

Az oktatásban a pedagógus szerepe összetett. Egyfelől a pedagógus mint információforrás, a tudás átadója és a különféle kompetenciák fejlesztője áll a tanulók rendelkezésére, másfelől a tanuló önálló tanulását támogató motiváló, irányító, tutor szerepe is van. Egy olyan helyzetben, amikor a pedagógusnak nincs lehetősége közvetlen személyes kapcsolatot fenntartani a tanulókkal, az utóbbi szerepköre válik hangsúlyosabbá: támogatnia kell a tanulók önálló tanulását, információ-felkutatását és -feldolgozását.

A tanuláshoz való jog érvényesítése érdekében azt kérjük a pedagógusoktól, hogy a lehetőségeikhez mérten az infokommunikációs eszközök használatával, távolról, online adjanak tájékoztatást a tanulóknak, támogassák őket a tanulásban, jelöljék meg a feldolgozandó tananyagrészeket és határozzák meg a számonkérés vagy a beszámolás módját.

A pedagógusok döntő többsége rendszeres internethasználó, az online kommunikációs lehetőségek közül az elektronikus levelezést magabiztosan használja.

Kapcsolattartás a pedagógusok és a tanulók között, a feladatok kiadása

Kérjük, hogy az iskolák gondolják át, állítsák össze a következő hetek tantárgyi tematikáját, jelöljék meg a feldolgozandó tananyagokat, az adott tantárgy tankönyvi fejezeteit, mely feladatokat kell a munkafüzetből, a feladatgyűjteményből megoldani, milyen kutatást, beszámolót kell elkészíteni, stb. Készüljenek fel arra, hogy ezeket az információkat a szülők számára is hozzáférhetővé tegyék elektronikusan (pl. az iskola honlapján, az e-Kréta felületen, e-mailben kiküldve) vagy papíron.

A tanulók számára fontos információforrás a tankönyv, kérjük, hogy ha ez bármely tanulónak hiányzik, biztosítsák ezeket az érintettek számára az iskolai könyvtárból. A tankönyvek jelentős része letölthető PDF változatban elérhető a www.tankonyvkatalogus.hu weboldalon.

Kérjük, hogy egyúttal tájékoztassák a tanulókat arról, hogyan kommunikálhatnak az egyes pedagógusokkal (pl. a pedagógusok e-mail címének, más online elérhetőségeik megadásával, az oktatásban használt online felületek megjelölésével). Kérjük, ellenőrizzék, hogy az egyes osztályokban, illetve tanulóközösségekben működnek-e, és valamennyi érintett tanulót, illetve szülőt vagy gondviselőt eléri-e az e-mailes vagy egyéb online kapcsolattartási formák.

Digitális oktatási tartalmak hozzáférhetősége

Javasoljuk, hogy a pedagógusok – amennyiben ennek módszertani gyakorlata az adott tanulóközösségben már kipróbált – jelöljék meg azokat az interneten elérhető információforrásokat, amelyeken a tanulók a tanulást támogató segédanyagokat, vagy magát a tananyagot elérhetik.

A következő információforrásokat javasoljuk használni:

- Sulinet Tudásbázis (<http://tudasbazis.sulinet.hu>): tematikusan tartalmazza az oktatásban használható digitális tananyagokat,
- Sulinet Junior (<https://junior.sulinet.hu>): a kisebbeknek készült digitális tartalmak, tananyagok, játékok érhetőek el,
- Nemzeti Köznevelési Portál (<http://www.nkp.hu>): számos letölthető tankönyv és a tananyag feldolgozását támogató digitális tananyagok, tesztek, feladatsorok érhetőek el, elsősorban az önálló ismeretszerzést támogatja,
- Az M5 oktatási-kulturális csatorna oktatási tartalmai a Nemzeti Audiovizuális Archívumban (<https://nava.hu/free/m5/>),
- Videotorium (<http://videotorium.hu>),
- Magyar Elektronikus Könyvtár (<https://mek.oszk.hu>): szépirodalmi művek mellett különböző tudományágak szakkönyveihez is hozzáférést biztosít,
- Nemzeti Filmarchívum (<https://filmarchiv.hu/hu/gyujtemenyek>): elsősorban magyar filmeket, filmrészleteket érhetnek el a tanulók, amelyek elsősorban a magyar irodalom és a történelem tantárgyak tananyagának elsajátítását támogatják,
- Virtuális kiállítások, virtuális gyűjtemények: sok múzeum és gyűjtemény honlapján elérhető a kulturális intézmény által gondozott műkincsállomány digitalizált változata,
- Az e-Palatábla Alapítvány honlapján (<http://www.epalatabla.hu/>) a matematika tantárgyhoz találnak az érettségire készülők és az általános iskolások is önállóan feldolgozható tananyagot,

- a Mozaik Kiadó mozaWeb honlapját a kiadó tájékoztatója alapján ingyenes regisztrációt követően használhatják a tanulók az otthoni tanulás megkönnyítésére (<https://www.mozaweb.hu>),
- Wordwall (<https://wordwall.net/hu>): a pedagógusok a saját tanulóiknak készíthetnek oktatási segédanyagokat – szórakoztató kvízeket, párosítókat, szójátékokat,
- Okosdoboz (<http://www.okosdoboz.hu>): a tananyag megértését, gyakorlását támogató grafikus feladatsorok, képességfejlesztő játékok érhetők el,
- Videotanár (https://www.youtube.com/channel/UcvEPdfJgv-kZQbKqx_riblw): tantárgyak és évfolyamok szerint csoportosítva érhetők el a tananyagot feldolgozó videók.

Távoktatást, kollaborációt támogató eszközök

Az iskolák, a pedagógusok és a tanulók számára több, a kollaborációt és a távoktatást támogató eszköz is hozzáférhető.

Kiemelten ajánljuk a legtöbb intézményben már használt *Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer (KRÉTA)*, mely az adminisztrációs funkciókon túl a házi feladatok kiosztását és ellenőrzését, kérdőívek készítését is támogatja (akár a KRÉTA honlapján, akár a mobilapplikációban):

- online kommunikációs fórumot biztosít a pedagógus-tanuló, pedagógus-pedagógus és tanuló-tanuló – egyéni vagy csoportos – kommunikációra (e-Ügyintézés Üzenetek funkciója; az üzenetekhez csatolhatók tananyagok, multimédiás anyagok),
- online tesztek, feladatsorok és dolgozatok készítésére ad lehetőséget az e-Ügyintézés Kérdőívek funkciójával,

A KRÉTA részletes tájékoztatóját mellékletben csatoljuk összeállításunkhoz.

A KRÉTA mellett ajánljuk a következő szolgáltatásokat is:

- Az *Up2University – Digitális Oktató Környezet* (<https://moodle.niif.hu/>) egy fájlmegosztást, közös szövegszerkesztést, videómegosztást támogató rendszer.
- A Tisztaszoftver program keretében minden magyarországi pedagógus és tanuló térítésmentes hozzáférést kaphat a *Microsoft Office 365 ProPlus* verziójához, amely magában foglalja a *Microsoft Teams* online kollaborációt, csoportmunkát, csevegést, video- és fájlmegosztást támogató rendszerét, tehát az irodai szoftverek mellett ezt is térítésmentesen használhatják.

Az oktatási intézmények az Avaya Spaces szolgáltatást vagy a LogMeIn által felajánlott ingyenes szolgáltatást igénybe véve tarthatnak online értekezletet, illetve használhatják ezeket az eszközöket is tanulói csoportok távoktatására.

A tanulási folyamat nyomon követése

Javasoljuk az iskoláknak, hogy motiválják a tanulókat rendszeres beszámoltatással – és főleg az önértékelés, önellenőrzés érdekében – online feladatokkal. A beszámoltatás módja lehet pl. beadandó dolgozat, prezentáció vagy videós beszámoló.

Emellett természetesen a tanulási folyamat nyomon követésére alkalmasak a különböző online tesztek, fórumok, amelyekben lehetőség van egyúttal a feladatmegoldást orientálni, a tanulók együttműködését elősegíteni.

Ha nincs otthon számítógép vagy internetkapcsolat

Azok a tanulók és pedagógusok, akiknek nem áll rendelkezésére otthoni számítógép vagy internetkapcsolat, – a helyi lehetőségeket is figyelembe véve – az iskolákban a számítógépteremben, a helyi könyvtárban vagy a Digitális Jólét Pontokon használhatják az informatikai eszközöket, tanulhatnak vagy elkészíthetik anyagaikat. Ezen esetben érdemes időbeosztást készíteni, hogy egyszerre minél kevesebben tartózkodjanak egyazon térben.

A minőségi on-line oktatás támogatása a KRÉTA rendszerben

Összefoglaló

A Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer (a továbbiakban: KRÉTA) hatékony támogatást biztosít az otthoni tanuláshoz, a diákokkal és szülőkkel történő kommunikációhoz, továbbá az on-line oktatási folyamatokhoz. A KRÉTA rendszerben lehetőség nyílik a diákok otthoni tanulási folyamatainak irányítására, valamint a világhálón található információk – pedagógusok általi – tudatos megosztására.

A KRÉTA rendszer az intézmények számára – a hagyományos tanügyi és adminisztrációs funkciókon túl – többirányú kommunikációs csatornákat (feljegyzések, elektronikus üzenetek, faliújság bejegyzések, e-Ügyintézés üzenetek és fájlcsatolmányok küldése) biztosít, és több

olyan funkcióval is rendelkezik (pl. házi feladatok, kérdőívek), melyek eredményesen támogatják az on-line tanulási folyamatokat.

Az alábbi dokumentum egyrészt bemutatja azokat a KRÉTA rendszerben rendelkezésre álló funkciókat és lehetőségeket, melyek az on-line oktatási folyamatokat segítik, másrészt gyakorlati, módszertani útmutatót és összefoglalót tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a köznevelési intézmények bezárása esetén a pedagógusok milyen módszerekkel és eszközökkel támogathatják a diákok otthoni tanulását és felkészülését, továbbá milyen formában van lehetőségük a diákokkal és szülőkkel való on-line kapcsolattartásra.

Házi feladatok és otthoni munkák

A KRÉTA rendszerben a házi feladatok funkcióval az otthoni tanulás támogatásához feladatok, tananyagok juttathatók el a tanulókhoz és szüleikhez. A felületen lehetőség van a foglalkozásokról/tanórákról jegyzet készítésére, valamint weboldalak linkjeinek csatolására, melyekre rákattintva, a tanuló és/vagy a szülő – a mobil applikáció vagy internetes felület segítségével – meg tudja nézni az ismeret- és tananyagot.

A házi feladatok feladatok funkcióban a kapcsolattartás kétirányú is lehet, mivel a pedagógusok saját maguknak beállíthatják, hogy diákok is tölthessenek fel a házi feladathoz kiegészítéseket, és hozzászólásaikban akár kérdezhetnek is a tanártól a feladattal kapcsolatban. Ilyen értelemben, a KRÉTA házi feladatok ázi feladatok funkciója, egy on-line kommunikációs fórumot biztosít az otthoni feladatok elvégzéséhez.

A házi feladatok funkciót a KRÉTA elektronikus naplóban, a tanórák adminisztrálása integráltan tartalmazza, melyet a KRÉTA rendszert használó pedagógusok egyszerűen tudnak kezelni.

A házi feladatok funkció részletes leírását a KRÉTA Tudásbázis alábbi oldala tartalmazza:
<https://tudasbazis.ekreta.hu/pages/viewpage.action?pageId=37585577>

Elektronikus kommunikációs felület — e-Ügyintézés Üzenetek funkció

Az e-Ügyintézés Üzenetek funkciója – a KRÉTA rendszerhez integráltan kapcsolódva – alkalmas az intézményen belüli felhasználók számára üzenetek egyéni és csoportos küldésére, továbbá kommunikációs csatornaként teljes körűen használható fájl továbbítására is.

Az üzenetküldés során a pedagógusok – a KRÉTA rendszer adatai alapján – rendkívül egyszerűen választhatják ki az üzenetek címzettjeként, az általuk tanított osztályok, csoportok tanulóit, valamint a tanulók szüleit is.

Az üzenetkezelési rendszer nemcsak a pedagógus – tanuló/szülő relációban használható, ezen túlmenően lehetőség van arra is, hogy a tanárok egymásnak küldjenek üzeneteket, illetve az intézményvezetők ezen keresztül is tájékoztathatják a nevelőtestületet vagy pl. az osztályfőnököket.

Az üzenetküldési funkció közvetlen kommunikációs csatornát biztosít a pedagógusoknak és az általuk tanított tanulóknak, továbbá fájlok feltölthetőségével lehetőséget ad pl. házi feladatok beküldésére vagy tananyagok megosztására is.

Az üzenetekhez a tanárok csatolhatnak pl.:

- tananyagokat (óravázlatok, leírások, ismertető, munkafüzet-feladatok, mobiltelefonnal beszkenelt ábrák, képek, diagramok, stb.)
- mobiltelefonnal vagy egyéb hangrögzítő eszközzel felvett hang- és (előre rögzített) videó anyagokat, előadásokat
- a csatolmányok alkalmasak pl. podcast-ek küldésére és fogadására (tanár – tanuló – gondviselő körben, intézményvezetés – alkalmazottak körben, az üzenetküldési mátrixban beállítottaknak megfelelően)

Az Üzenetek funkció részletes leírását a KRÉTA Tudásbázis alábbi oldala tartalmazza: <https://tudasbazis.ekreta.hu/pages/viewpage.action?pageId=17763962>

On-line tesztek és feladatsorok készítése — e-Ügyintézés Kérdőívek funkció

Az e-Ügyintézés Kérdőívek funkciója alkalmas bármilyen on-line számonkérés (esszé, szöveges dolgozat, teszt, numerikus, skálás, százalékos kiértékelésű házi feladat, stb.) pedagógus által történő elkészítésére, szerkesztésére, valamint ezek kiküldésére is. A visszajelzések letölthetők Excel-fájlba, melyben a kiértékelés automatizálható.

A kérdőívek segítségével a pedagógusoknak lehetőségük van arra, hogy a házi feladatokban szereplő otthoni feladatokat (pl. egy könyv elolvasása) egyszerűen visszaellenőrizhessék, továbbá készíthetnek olyan projekt vagy tematikus feladatsorokat, amelyeket a diákok otthon – akár az Internet segítségével felhasználva – válaszolhatnak meg.

A kérdőívek egyaránt tartalmazhatnak feleletválasztós, illetve szabad szöveges mezőket is az adott, otthoni feladat jellegének megfelelően.

A kérdőíveket – hasonlóan az üzenetek funkcióhoz – a KRÉTA rendszerben szereplő adatok felhasználásával nagyon egyszerűen tudják eljuttatni az általuk tanított osztályok, csoportok tanulóihoz.

A funkció ezen felül használható még - az intézményi alkalmazottak, dolgozók, tanulók, szülők egy-egy csoportjánál - helyzetfelmérésre, vélemények bekérésére, tájékoztatással kapcsolatos visszajelzések kiértékelésére, teljeskörű adatelemzésre is.

A Kérdőívek funkció részletes leírását a KRÉTA Tudásbázis alábbi oldala tartalmazza:

<https://tudasbazis.ekreta.hu/pages/viewpage.action?pageId=17764507>